

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
“МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ”

Підготовки магістрів
галузі знань 29 “Міжнародні відносини”
Спеціальності 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії”
освітньої програми “Міжнародна інформація та суспільні
комунікації”

Силабус розроблено на основі Програми нормативної навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в галузі», Стандарту вищої освіти України для *магістрів* спеціальності **291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії**.

Розробник: Федонюк Сергій Валентинович

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 3 від 13 вересня 2021 р.
Завідувач кафедри: (Карпчук Н. П.)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Методологія та організація наукових досліджень в галузі
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	I семестр, 2021-2022 навчальний рік
ВИКЛАДАЧ	ФЕДОНЮК Сергій Валентинович
КОНТАКТНІ ДАНІ	Sergii.fedoniuk@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Доцент, кандидат географічних наук. Тематика наукових досліджень: політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку, інформаційна безпека, європейська інтеграція. Володіння іноземними мовами: польська, англійська.
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції, семінарські заняття
КРЕДИТИ ECTS	3
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Залік
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	У складі підсумкової оцінки: 18 % - присутність на заняттях (1 бал за кожні 2 год. заняття); 72 % - поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях (до 4 балів на кожному занятті); 10 % - результати презентації результатів науково-дослідницької роботи за участі студента. Поточний контроль: максимальна оцінка на кожному семінарському заняття - 4 бали, оцінювання на основі таксономії Б. Блума (4 бали - демонстрація студентом під час заняття умінь синтезу й оцінювання, 3 - застосування; 2 - аналізу; 1 - знання і розуміння).
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Політика курсу Вивчення предмету курсу здійснюється в інформаційно-комунікаційному середовищі Microsoft 365 ВНУ ім. Лесі Українки Відвідування та / або участь: відвідування та активна участь є класифікованою складовою курсу, що оцінюється, дистанційна он-лайн участь студента допускається за умови наявності у нього відповідних технічних засобів - у такому разі здійснюється онлайн-нарада в команді MTeams. Академічна доброчесність та співпраця: не допускається порушення норм авторського права, у разі виявлення плагіату письмова робота студента не оцінюється. Заохочується групова робота із презентацією її результатів у розділі “Простір для співпраці” персональних електронних блокнотів студентів. Студенти з обмеженими можливостями: можуть брати дистанційну (онлайн) участь на підставі особистого звернення. Заява про стан здоров'я студентів: у випадку погіршення стану здоров'я він, на підставі особистого письмового звернення (електронною поштою або в дописах команди MS Teams може брати дистанційну онлайн-участь у заняттях. Мобільні пристрої: заохочується використання мобільних пристроїв - застосовується підхід BYOD (Bring Your Own Device). Політика оцінювання Затримки виконання: допускається за умови наявності непереборних

	обставин, що перешкоджали вчасному представленню, що підтверджується документально (наприклад, довідка лікаря). Повторне оцінювання: допускається на підставі обґрунтованого письмового звернення студента (електронною поштою або в дописах команди MSTeams), але не пізніше як протягом одного тижня після основного оцінювання. Політика відвідування та / або участі: відвідування та активна участь є оцінюваною складовою курсу.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень в галузі» передбачає вивчення студентами основ методології науково-дослідної діяльності, а також засвоєння студентами організації науково-дослідної роботи та методики підготовки і оформлення наукових робіт тощо. <i>Метою навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень у галузі» є формування у студентів знань і навичок щодо методології, організації та проведення наукових досліджень з міжнародно-політичних проблем і глобального розвитку, розв’язання дослідницьких завдань, використання методів наукового дослідження, підготовки та проведення апробації результатів наукового дослідження, оформлення та промоції своїх наукових напрацювань (наукового продукту) та їх оприлюднення, кінцевої реалізації, а також участі в міжнародній науковій співпраці.</i> <i>Основними завданнями навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень у галузі» є формування у студентів комплексу знань щодо можливостей і механізмів оформлення, представлення, просування і популяризації власного наукового продукту в Україні та світі, управління науковими проектами на усіх етапах їх життєвого циклу, вироблення у студентів відповідних практичних навичок, зокрема:</i> – засвоєння змісту та структури сучасної наукової теорії в галузі міжнародних відносин; – опанування методів і засобів, технології генерування нового наукового знання та його перевірки; – розуміння соціальних функцій науки у сучасному суспільстві; – оволодіння принципами наукового дослідження; – розуміння специфіки міжнародно-політичних досліджень та їх міждисциплінарні зв’язки; – опанування базових навичок наукової роботи та здійснення наукового дослідження (визначення наукової проблеми, предмету дослідження, побудова наукових гіпотез і їх перевірка); – засвоєння основ методології міжнародно-політичного аналізу; – застосовування прикладних методів дослідження та аналізу міжнародних відносин і зовнішньої політики; – оволодіння навичками підготовки наукових текстів і презентацій у галузі міжнародних відносин.

ОПИС КУРСУ КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 12 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА
1.	Наука як продуктивна сила
2.	Формування вченого як особистості та режим його праці.
3.	Організація науково-дослідного процесу.
4.	Основні положення наукової методології.
5.	Організація наукового дослідження.
6.	Інформаційні бази наукових досліджень.
7.	Міжнародні відносини як простір наукових досліджень.
8.	Традиції, парадигми й проблеми міжнародно-політичних досліджень.
9.	Системність об'єкта досліджень у галузі міжнародних відносин.
10.	Рівні та методи наукового дослідження. Методики і процедури прикладного аналізу міжнародних відносин.
11.	Значення та види засобів промоції наукового продукту. Робота з науковим продуктом.
12.	Наукові проекти, принципи та практичні аспекти щодо управління науковими проектами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеева Т. А. Теория международных отношений как политическая философия и наука / Т. А. Алексеева. – М. : Аспект пресс, 2019. – 608 с.
2. Артемчук Г. І. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студ. та викл. ВНЗ, Київ. держ. лінгв. ун-т. / Г.І. Артемчик, В.М. Курило, М.П. Кочерган. — К.: Форум, 2000. — 270 с.
3. Баскаков А. Я. Методология научного исследования : учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н. В. Туленков. – К. : МАУП, 2004. – 216 с.
4. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. / Київ. Нац. торг.-екон. ун-т. / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисенко. — К.: КНТЕУ, 2001. — 185 с.
5. Истомин И. А. Логика поведения государств в международной политике / Истомин И. А. – М. : Аспект Пресс, 2018. – 296 с.
6. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / Н.М. Краус. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2003. – 192 с. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій / О. В. Кустовська. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 124 Литвинова Л. Дисертація як інформаційне, наукознавче та документознавче джерело/ Л. Литвинова // Бібліотечний вісник.- 2010.- № 4.- С. 59-62. Лудченко А. А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / А.А. Лудченко, Я.А. Лудченко, Т.А. Примаков / Под ред. А.А. Лудченко. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. — 114 с.
8. Кузь О. М. Філософія науки : навчальний посібник : [електронне видання] / О. М. Кузь, В. Ф. Чешко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 172 с.
9. Микешина Л. А. Философия науки. Учебное пособие / Л.А.Микешина. – М.: Прогресс-Традиция, 2005. – 464 с.
10. Основы методологии та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів: рек. МОНУ/ А.Є. Конверський, В.І.Лубський, Т.Г.Горбаченко, В.А.Бугров; за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури,

2010. – 352 с.
11. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень / М. І.Пилипчук, А. С. Григорєв. – К. : Знання, 2007. – 270 с.
12. Політична наука: Методи дослідження : підручник / [О.А. Габрієлян та ін.] ; за ред. О.А. Габрієляна. – К.: Видавничий центр «Академія», 2012. – 320 с.
13. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – К.: Знання, 2007. – 317 с.
14. Хрусталеv М. А. Анализ международных ситуаций и политическая экспертиза : учебное пособие для вузов / М. А. Хрусталеv ; [научн. ред. и сост. А. А. Байков, И. А. Истомин ; Московский государственный институт международных отношений (Университет) МИД России ; 2-е изд., испр. и доп]. – Москва : Аспект Пресс, 2017. – 224 с.
15. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнкою. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2004. – 307 с.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

	Ефекти	Відповідний код критерію
Компетентності	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
	Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики	
	Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.	СК 1
	Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.	СК 4 СК 6 СК 7
	Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.	СК 11 СК 12
	Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	
	Здатність будувати і досліджувати моделі процесів у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій	
	Загальні компетентності	
	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	ЗК 1
	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ЗК 3
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 6
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК 5, 6, 9

	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та підприємливість.	
--	---	--

	Ефекти	Відповідний код критерію
Вміння	Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики	
	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	RH 3 RH 5
	Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	RH 9
	Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики.	RH 10
	Планувати та здійснювати дослідження проблем міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій з використанням сучасних наукових методів, збирати та аналізувати необхідну інформацію, аргументувати висновки, презентувати результати	RH 15
Знання	Ефекти	Відповідний код критерію
	Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	
	· технології розробки програми наукового дослідження; · особливості використання теоретичних і емпіричних методів наукового дослідження; · загальні вимоги до оформлення статей, тез доповідей, курсових, дипломних, магістерських, дисертаційних та інших науково-дослідних робіт, грантових пропозицій. · практичні аспекти щодо управління науковими проектами;	RH 1

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	3
Загальне навантаження (годин)	90
Лекції	
Семінарські заняття	36
Консультації	5
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	20
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	
виконання проектних робіт	
проведення досліджень	10
проектування інструменту дослідження	
збір даних	
аналіз та інтерпретація даних	
підготовка до занять з ІТ	
виконання доручень та виконання домашніх завдань	
групова робота поза класом	
міжсеместрові контрольні роботи	
підсумковий тест	
міжсеместрові письмові завдання	
заключне письмове завдання	
підготовка доповіді / презентації	12
підготовка письмового звіту	
підсумковий іспит	
Загальна кількість годин	42